

Domov>Sodni postopki>Videokonferenca>Pridobivanje dokazov z videokonferenco
Pridobivanje dokazov z videokonferenco

Romunija

1 Ali je dokaze mogoče pridobiti prek videokonference s sodelovanjem sodišča v državi članici, ki je zaprosila, ali neposredno s strani sodišča v navedeni državi članici? Če je mogoče, kateri nacionalni postopki ali zakonodaja se uporabljajo?

Da. V takem primeru se uporablja zakon št. 189/2003 o mednarodni pravni pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah, natančneje člen 25(1) in (3) ter člen 35 (3).

Zaprošeni romunski sodni organ lahko na zaprosilo sodnega organa, ki je zaprosil, prouči uporabo posebnega postopka, če to ni v nasprotju z romunskim pravom. Romunsko sodišče obvesti sodni organ, ki je zaprosil, o datumu in kraju postopka na podlagi zaprosila ter lahko dovoli udeležbo tujih sodnikov. Na podlagi člena 3(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 naloge v zvezi z odločanjem o zaprosilih, predloženih na podlagi člena 17 navedene uredbe, izpolnjuje ministrstvo za pravosodje.

Videokonferenco je treba izvesti v navzočnosti sodnika okrožnega sodišča, v pristojnosti katerega je treba pridobiti dokaze. Po potrebi lahko sodniku pomaga tolmač. Sodnik mora preveriti istovetnost osebe, ki bo zaslišana, in zagotoviti skladnost s temeljnimi načeli romunskega prava.

2 Ali so kakšne omejitve glede vrste oseb, ki so lahko zaslišane prek videokonference – na primer, ali so lahko na tak način zaslišane samo priče ali se lahko zaslišijo tudi drugi, kot na primer izvedenci ali stranke?

Ne. V postopku na podlagi zaprosila se lahko zaslišijo priče ali druge zadevne osebe (člen 17 zakona št. 189/2003 o mednarodni pravni pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah).

Vendar se lahko v skladu s členom 26(2) zakona št. 189/2003 o mednarodni pravni pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah zaprosilo zavrne, če oseba, ki jo je treba zaslišati, ne sme pričati zaradi nekaterih prepovedi v romunski zakonodaji ali če se dokumenti, ki jih je treba poslati ali proučiti, ne smejo razširjati. Poleg tega se na podlagi členov 315, 316 in 317 novega zakonika o civilnem postopku kot priče ne smejo zaslišati naslednje osebe: krvni sorodniki in sorodniki po svaštvu do vključno tretjega kolena, zakonci, nekdanji zakonci, zaročenci ali partnerji v zunajzakonski skupnosti, osebe, ki so v sovražnem odnosu ali imajo poseben interes v zvezi z eno od strank, osebe, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost, in osebe, obsojene zaradi krive izpovedbe. Vendar se lahko stranke bodisi izrecno bodisi tiho dogovorijo, da se lahko kot priče zaslišijo tudi naslednje osebe: krvni sorodniki in sorodniki po svaštvu do vključno tretjega kolena, zakonci, nekdanji zakonci, zaročenci ali partnerji v zunajzakonski skupnosti in osebe, ki so v sovražnem odnosu ali imajo poseben interes v zvezi z eno od strank.

V sodnih zadevah v zvezi s starševstvom, razvezo zakonske zveze in drugimi družinskimi razmerji se prav tako lahko zaslišijo krvni sorodniki in sorodniki po svaštvu do vključno tretjega kolena, razen potomcev.

Pričanja so oproščene naslednje osebe:

1. duhovniki, zdravniki, farmacevti, odvetniki, notarji, sodni izvršitelji, mediatorji, babice in medicinske sestre ter pripadniki vseh drugih poklicev, ki so po zakonu zavezani k zaupnosti ali poklicni molčečnosti v zvezi z dejstvi, s katerimi so se seznanili med opravljanjem poklicnih dejavnosti, in to tudi po prenehanju opravljanja njihove dejavnosti;
2. sodniki, tožilci in javni uslužbenci, in to tudi po prenehanju njihovih dolžnosti, v zvezi s skrivnostmi, ki so jih izvedeli med svojim mandatom;
3. osebe, ki bi lahko s svojimi odgovori sebe, svoje krvne sorodnike ali sorodnike po svaštvu do vključno tretjega kolena ali svojega zakonca, nekdanjega zakonca, zaročenca ali partnerja v zunajzakonski skupnosti izpostavile kazenski sankciji ali javnemu zaničevanju.

Vendar lahko te osebe, razen duhovnikov, pričajo, če jih zaupnosti ali poklicne molčečnosti oprosti stranka, ki jo zadeva tako varovanje skrivnosti, če ni z zakonom določeno drugače. Pričajo lahko tudi sodniki, tožilci in javni uslužbenci, če to odobri organ ali institucija, za katero delajo ali so delali.

3 Kakšne so morebitne omejitve glede vrste dokazov, ki se lahko pridobijo prek videokonference?

Omejitev ni. V skladu s členom 17 zakona št. 189/2003 o mednarodni pravni pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah se lahko v postopku na podlagi zaprosila zaslišijo priče ali druge zadevne osebe, pridobijo dokumenti, pripravijo izvedenska mnenja in izvede preiskava ali pridobijo drugi potrebni dokumenti ali informacije za rešitev določene zadeve.

4 Ali so kakšne omejitve glede kraja, kjer mora biti oseba zaslišana prek videokonference – tj. ali mora to biti na sodišču?

Ne, omejitev ni. Vendar na podlagi členov 16, 261(1) in 314 novega zakonika o civilnem postopku dokaze pridobiva sodišče, ki obravnava zadevo. Če se lahko iz objektivnih razlogov dokazi pridobijo samo zunaj kraja, kjer ima sodišče sedež, jih lahko na podlagi zaprosila pridobi sodišče iste stopnje ali celo sodišče nižje stopnje, če v navedenem kraju ni sodišča iste stopnje. Sodišče na podlagi zaprosila pridobiva dokaze v navzočnosti strank ali celo v njihovi odsotnosti, če so bile povabljeni v skladu z zakonom, in ima glede postopka, ki ga je treba izvesti, enake dolžnosti kot predložitveno sodišče. Hkrati se lahko priča, ki zaradi bolezni ali druge resne ovire ne more priti na sodišče, zasliši v njenem kraju, pri čemer je treba upoštevati postopek vabljenja strank.

5 Ali je dovoljeno snemati zaslišanje prek videokonference in če je, ali je oprema na voljo?

Da, to je dovoljeno na podlagi člena 13 zakona št. 304/2004 o organizaciji sodstva, kakor je bil ponovno objavljen.

6 V katerem jeziku mora biti zaslišanje: (a) za zaprosila na podlagi členov 10 do 12; in (b) za neposredno pridobivanje dokazov na podlagi člena 17?

(a) V romunščini.

(b) V romunščini, saj mora zaprosilo romunsko sodišče sestaviti zapisnik zaslišanja ter v njem navesti datum in kraj zaslišanja, istovetnost zaslišane osebe, informacije o izrekanju prisege, tehnične pogoje zaslišanja itd.

7 Če so potrebni tolmači, kdo jih mora zagotoviti za obe vrsti zaslišanj in kje morajo biti?

V skladu s členom 27 zakona št. 189/2003 o mednarodni pravni pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah je za zagotovitev tolmačev odgovorno sodišče, ki je zaprosilo. Kjer je to ustrezno, lahko zaprosilo romunsko sodišče olajša dostop do tolmača iz Romunije, tako da sodišču, ki je zaprosilo, zagotovi seznam tolmačev.

8 Kateri postopek se uporablja za ureditev zaslišanja in obveščanje osebe, ki bo zaslišana, o času in kraju? Koliko časa vnaprej je treba določiti datum zaslišanja, da bi bila zaslišana oseba pravočasno obveščena?

Najmanj en mesec in največ tri mesece.

V takem primeru se uporablja zakon št. 189/2003 o mednarodni pravni pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah, natančneje člen 25(3). Romunsko sodišče obvesti sodni organ, ki je zaprosil, o datumu in kraju postopka, ki se bo izvedel na podlagi zaprosila. V skladu s členom 261(4) novega zakonika o civilnem

postopku sodišče na podlagi zaprosila pridobiva dokaze v navzočnosti strank ali celo v njihovi odsotnosti, če so bile povabljene v skladu z zakonom, in ima glede postopka, ki ga je treba izvesti, enake dolžnosti kot predložitveno sodišče.

Ker pa obstajata dva postopka v zvezi s tujimi organi (postopek obveščanja v okviru pridobivanja dokazov), menimo, da bi moral biti v praksi rok najmanj en mesec in največ tri mesece, ob upoštevanju obstoječih določb o:

– izpolnitvi zaprosila za vročitev iz Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000, natančneje, vključevati bi moral vsaj en mesec, potreben za dejansko izpolnitev zaprosila za vročitev s priporočeno pisemsko pošiljko s povratnico;

– obveznostih sodišča, ki je zaprosilo, glede izpolnitve zahtev zaprosenega sodišča v zvezi z zagotovitvijo dodatnih informacij ali plačilom predujmov/pologov itd., kot je navedeno v Uredbi Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah.

Razlogi za to so povezani s časom, namenjenim za morebitne prevode korespondence s sodiščem, ki je zaprosilo, ali pričo, časom, namenjenim za pošiljanje pošte v tujino, veliko delovno obremenitvijo in ne nazadnje določitvijo datuma za videokonferenco.

9 Kakšni so stroški uporabe videokonference in kako se plačajo?

Stroškov ni mogoče oceniti, ker se razlikujejo glede na čas in državo. Plačati jih je treba z bančnim nakazilom na račun pritožbenega sodišča kot drugega odredbodajalca ali račun okrožnega sodišča kot tretjega odredbodajalca. Stroške, nastale v zvezi z videopovezavo, zagotovitvijo povezave v državi, ki je zaprosila, nagradami tolmačev in nadomestili za priče in izvedence, ter stroške, nastale v zvezi s potovanjem v zaproseno državo, zaprosenemu romunskemu sodišču povrne tuje sodišče, ki je zaprosilo.

10 Kakšne so morebitne zahteve glede zagotavljanja, da je bila oseba, ki jo neposredno zasliši sodišče, ki je zaprosilo, obveščena, da je sodelovanje na zaslišanju prostovoljno?

Oseba, ki bo zaslišana, mora biti povabljena tudi v skladu z določbami novega romunskega zakonika o civilnem postopku. O tem, da je sodelovanje v zaslišanju prostovoljno, mora biti obveščena v vabilu, ki ga zaproseno romunsko sodišče izda na podlagi odločbe, s katero je odobreno pridobivanje dokazov s strani sodišča, ki je zaprosilo, ali v drugem dokumentu.

Na podlagi člena 261(4) novega zakonika o civilnem postopku sodišče na podlagi zaprosila pridobiva dokaze v navzočnosti strank ali celo v njihovi odsotnosti, če so bile povabljene v skladu z zakonom, in ima glede postopka, ki ga je treba izvesti, enake dolžnosti kot predložitveno sodišče.

11 Kakšni so postopki za preverjanje istovetnosti osebe, ki bo zaslišana?

Predsednik sodišča v skladu s členom 318 novega zakonika o civilnem postopku pričo pred pričanjem pozove, naj navede ime in priimek, poklic, prebivališče in starost ter ali je v krvnem sorodstvu ali sorodstvu po svaštvu s katero od strank, in če je, v katerem kolenu, ter ali je zaposlena pri kateri od strank. Nato pričo opozori na obveznost izreka prisega in pomen prisega.

12 Kakšne so zahteve glede izrekanja prisega in kakšne podatke mora zagotoviti sodišče, ki je zaprosilo, kadar je za neposredno pridobivanje dokazov na podlagi člena 17 potrebna prisega?

Na podlagi členov 319 in 320 novega romunskega zakonika o civilnem postopku priča pred zaslišanjem izreče naslednjo prisego: „Prisegam, da bom govoril(-a) resnico in da ne bom zamolčal(-a) ničesar, kar mi je znano. Tako mi Bog pomagaj!“

Priča med izrekanjem prisega drži roko na križu ali Svetem pismu. Ime boga v besedilu prisega se razlikuje glede na veroizpoved priče. Zgoraj navedene določbe se ne uporabljajo za pričo, ki ne pripada krščanski veroizpovedi.

Priča, ki ne pripada nobeni veroizpovedi, izreče naslednjo prisego: „Prisegam pri svoji časti in vesti, da bom govoril(-a) resnico in da ne bom zamolčal(-a) ničesar, kar mi je znano.“

Priče, ki zaradi vesti ali vere ne zaprisežejo, pred sodiščem izrečejo naslednje: „Zavežujem se, da bom govoril(-a) resnico in da ne bom zamolčal(-a) ničesar, kar mi je znano.“

Neme in gluhoneme osebe prisežejo tako, da besedilo prisega prepišejo in podpišejo, naglušne osebe izrečejo prisego, nepismene osebe pa prisego izrečejo z uporabo znakov s pomočjo tolmača.

Predsednik sodišča pričo po zaprisegi opozori, da bo storila kaznivo dejanje krive izpovedbe, če ne bo govorila resnice.

Vse to se zapiše v pisni izjavi.

Otroci, ki še niso dopolnili 14 let in med zaslišanjem niso sposobni sprejemati odločitev, se lahko zaslišijo brez prisega in ne da bi jim bilo to prepovedano, vendar jih sodišče opozori, da morajo govoriti resnico, pri presoji njihove izpovedbe pa upošteva njihov posebni položaj.

13 Kakšna je ureditev za zagotavljanje, da sta na kraju videokonference prisotni oseba za stike, s katero se sodišče, ki je zaprosilo, lahko poveže, in oseba, ki je na voljo na dan zaslišanja za upravljanje videokonferenčne opreme in odpravljanje morebitnih tehničnih težav?

Kontaktne osebe so lahko strokovnjaki za informacijsko tehnologijo pri pritožbenem sodišču, sodni tajnik sodišča ali sodnik. Videokonferenčna oprema je nameščena na približno 144 od 244 sodišč. Vsako od navedenih 144 sodišč ima dve videokonferenčni opremi.

14 Kateri morebitni dodatni podatki se zahtevajo od sodišča, ki je zaprosilo?

Zadnja posodobitev: 01/06/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.